

Suomalaisen
KOIRAN
mato-opas

- **Jalostuskoira** · **Koiranpentu**
- **Koiralauman jäsen**
- **Harrastuskoira**
- **Kotikoira**

Suolinkaiset ja hakamadot ovat Suomessa aikuisten koti- ja harrastuskoirien sekä laumassa elävien koirien yleisimmät sisäloiset.¹

Sukkulamatoihin kuuluva **suolinkainen** (*Toxocara canis*) on koiran tärkein loinen.¹ Naaraat munivat valtavan määrän muniä. Ne kehittyvät ympäristössä toukiksi, jotka tartuttavat koiran. Aikuisessa koirassa toukat jäävät usein lepo-vaiheeseen, jolloin loislääke ei tehoa niihin. Kun narttukoira tulee tiineeksi, toukat aktivoituvat ja tartuttavat sikiöt istukan läpi. Pennut voivat saada tartunnan emon maidosta.

Suolinkaiset ovat yleisiä pentukoikirilla. Oireina ovat hengitysvaikeudet, sierainvuoto, oksentelu ja ripuli. Pennun kasvu voi hidastua. Karvapeite heikentyy ja vatsa turpoo. Voimakas tartunta voi johtaa suolitukokseen ja jopa kuolemaan. Aikuisella koiralla tartunta on yleensä oireeton. Koska suolinkainen voi aiheuttaa ongelmia myös ihmiselle, myös aikuisen koiran loishäätö on tärkeää. Kenneleissä suolinkaistartunnat ovat yleisempiä kuin kotikoikirilla.

Haka- eli koukkumato (*Uncinaria stenocephala*) on vajaan senttimetrin pituinen loinen. Koira saa hakamatotartunnan syömällä toukan. Loinen voi myös tunkeutua koiran ihon läpi. Hakamato ei yleensä vaella koiran elimistössä, vaan toukat aikuistuvat suolistossa.

Jos hakamatoja on paljon, oireita ovat anemia, syömättömyys, ripuli ja huonokuntoisuus. Madon tunkeutuminen ihoon voi aiheuttaa punoitusta, turvotusta. Heisimatotartunnat ovat näissä koirissa harvinaisia. Jos koiraa ruokitaan raa'alla järvikalalla, se voi saada **lapamadon** (*Diphyllotrium latum*). Tartunta on yleensä oireeton. Se on havaittavissa ulosteessa näkyvistä loisen jaokkeista. Lapamadon häätö vaatii normaalia suuremman annoksen heisimatoihin tehoavaa lääkettä.

1. Pullola ym. *Veterinary Parasitology* 2006;140:321-6.

Canex®

Täsmämatolääke suomalaiselle koiralle, pennusta vaariin.

- Matkustava koira
- Metsästyskoira

Kun suomalaiskoira matkustaa ulkomailla, on suolinkaisen lisäksi huomioitava lämpimien maiden hakamato (*Ancylostoma* spp), piiskamato (*Trichuris vulpis*) ja useat heisimatolajit. Matkustavaa koiraa voivat uhata tässä mainittujen loisten lisäksi esimerkiksi sydänmato, leishmanioosi ja babesioosi. Ota yhteyttä eläinlääkäriin, jos viet koirasi ulkomailla.

Heisimadon koko vaihtelee muutamasta millimetristä useisiin metreihin. Madot koostuvat litteistä jaokkeista, jotka kulkeutuvat ulosteiden mukana suolistosta. Heisimadolle on välttämätöntä, että munasta vapautunut toukka pääsee väli-isäntäeläimeen, jonka varsinainen isäntäeläin, koira, syö. Mato ei tartu koirasta koiraan.

Maailmalla yleinen koiran heisimato (*Dipylidium caninum*) leviää kirpun tai väiveen välityksellä. Se on harvinainen Suomessa.

Myyräekinokoppi (*Echinococcus multilocularis*) on pohjoisella pallonpuoliskolla esiintyvä koiraeläimen heisimato, jonka väli-isäntänä toimii jyrssiä. Se ei aiheuta koiralle oireita, mutta ihmiselle tartunta voi olla vaarallinen. Jotta myyräekinokoppi ei leviäisi Suomeen, koiralle on annettava heisimatoihin tehoava loislääke ennen maahan tuloa. Lääkityksestä tulee olla kirjallinen todistus.

Mesocystoides-heisimato on Suomen yleisimpiä heisimatolajeja. Se tarttuu koiraan esimerkiksi linnun raadosta. Metsästyskoira voi saada *Taenia*-heisimatotartunnan (*Taenia hydatigena*) esimerkiksi syödessään riistaeläinten sisäelimiä. Poronhoitoalueella tavataan poroista ajoittain hirviekinokoppia (*Echinococcus granulosus*). Koira voi saada hirviekinokokin syödessään infektiota kantavan poron sisäelimiä.

Cazitel®

Laajakirjoinen matolääke matkailijoille ja metsästäjille.

- Jalostuskoira • Koiranpentu
- Koiralauman jäsen
- Harrastuskoira • Kotikoira

MERKITTÄVIMMÄT MATORISKIT:
Suolinkainen • Hakamato

Canex[®]

- Helppo antaa
- Kerta-annos
- Apteekista ilman reseptiä
- Tutustu pakkausselosteeseen

- Matkustava koira
- Metsästyskoira

MERKITTÄVIMMÄT MATORISKIT:

- Suolinkainen • Hakamato
- Heisimato
 - *Mesocestoides*-heisimato • Lapamato
 - Koiranheisimato • *Taenia*-heisimato
 - Hirviekkinokokki • Myyräekkinokokki
- Piiskamato

Cazitel[®]

Canex vet 2,2 % oraalipasta

Aikuiset koirat käsitellään huomioiden koiran elintavat, oireet sekä ulostetutkimuksen tulokset. Tiineet nartut käsitellään tiineyden keskivaiheilla (päivänä 30) ja uudelleen päivänä 50. Imettävät nartut käsitellään 2, 4, 6 ja 8 viikkoa penikoimisen jälkeen samaan aikaan pentujen kanssa. Pennut käsitellään 2, 4, 6 ja 8 viikon iässä. Jos suolinkais- tai hakamatotartunta epäillään oireiden perusteella tai jos tartunta todetaan, hoito annetaan kahdesti viikon välein

Canex® vet 2,2 % oraalipasta. Lääkemuoto: Suun kautta annosteltava pasta. Vaikuttava aine: Pyranteeliembonaatti. Indikaatiot: Koiran suoliston suolinkais- ja hakamatotartuntojen hoito ja ehkäisy. Tutustu pakkauksen tuoteselosteeseen.

Cazitel Plus

Aikuiset koirat: Suun kautta kerta-annoksena. Annos on yksi tabletti koiran 10 elopainokiloa kohti. Tiineet nartut: Käyttöä ei suositella ensimmäisten 4 tiineysviikon aikana. Huolehdi tiineillä nartuilla tarkasta annostelusta.

Cazitel Plus® Lääkemuoto: Tabletti. Vaikuttavat aineet: Pratsikvanteli, pyranteeli, febanteeli. Indikaatiot: Koiran sukula- ja heisimatojen aiheuttamien sekainfektioiden hoitoon. Ei saa käyttää piperatsiiniyhdisteiden tai muiden kolinergisten aineiden kanssa eikä eläimille, joiden tiedetään olevan yliherkkiä vaikuttaville aineelle. Käyttöä ei suositella koiran ensimmäisten 4 tiineysviikon aikana. Ohjeannosta ei saa ylittää tiineillä nartuilla. Tutustu pakkauksen tuoteselosteeseen.

 Animal Health

Myyntiluvan haltija ja markkinoija:
Pfizer Oy Animal Health
Tietokuja 4, 00330 Helsinki
(09) 430 040, www.pfizer.fi